

**Національна академія аграрних наук України
Селекційно-генетичний інститут – Національний центр
насіннезнавства та сортовивчення**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор СГІ – НЦНС

Соколов В. М.
20 19 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
про педагогічну практику здобувача ступеня доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
Селекційно-генетичного інституту – Національного центру
насіннезнавства та сортовивчення**

Схвалено рішенням
Вченої ради СГІ – НЦНС,
протокол № 10 від 20 грудня 2019 р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про педагогічну практику аспірантів (далі – Положення) Селекційно-генетичного інституту – Національного центру насіннезнавства та сортовивчення (далі – СГІ – НЦНС) регламентує порядок і форми проходження педагогічної практики аспірантами інституту очної та заочної форми навчання.

1.2. Педагогічна практика в системі навчання в аспірантурі є компонентом практичної професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності у вищому навчальному закладі й спрямована на набуття навичок здійснення навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі й формування вмінь викладацької діяльності, зокрема, викладання спеціальних дисциплін, організації навчальної діяльності студентів, науково-методичної роботи.

1.3. Дане Положення розроблено у відповідності до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 зі змінами від 03 квітня 2019 р. № 283, згідно якого педагогічна практика передбачена як один із компонентів програми підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації.

1.4. Педагогічну практику організує:

- для аспірантів СГІ – НЦНС, які навчаються за освітньо-науковою програмою 201 Агронімія (спеціалізація – селекція і насінництво) – кафедра захисту, генетики і селекції рослин (далі – кафедра) Одеського державного аграрного університету (далі – ОДАУ) на договірній основі між СГІ– НЦНС і ОДАУ;

- для аспірантів СГІ – НЦНС, які навчаються за освітньо-науковою програмою 091 Біологія – кафедра генетики та молекулярної біології (далі – кафедра) Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (далі – ОНУ) на договірній основі між СГІ– НЦНС і ОНУ.

2. Завдання педагогічної практики

2.1. В процесі проходження педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти основами науково-методичної та навчально-методичної роботи: навиками структурування та перетворення наукових знань в навчальний матеріал, систематизації навчальних та виховних задач; методами та засобами складання задач, вправ, тестів з різних тем, усного та письмового переказу предметного матеріалу, різноманітними освітніми технологіями.

2.2. В процесі практичної діяльності ведення навчальних занять повинні бути сформовані вміння поставити навчально-виховну мету, вибору типу, виду занять, використання різних форм організації навчальної діяльності студентів: діагностики, контролю та оцінки ефективності навчальної діяльності.

2.3. В ході відвідування занять викладачів відповідних дисциплін, аспіранти повинні ознайомитися з різними способами структурування і представлення навчального матеріалу, способами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

3. Організаційні основи педагогічної практики

3.1. Педагогічна практика аспірантів планується на другий рік навчання в аспірантурі. Загальний обсяг педагогічної практики становить 90 годин, що передбачає навчально-методичну

роботу (відвідування та аналіз занять провідних викладачів кафедри та наукового керівника, відвідування консультацій, підготовка до занять, методична робота); щонайменше 10-20 годин із загального обсягу – аудиторне навантаження (проведення лекцій, семінарів, практичних занять).

3.2. Термін проходження практики та її програма визначаються в індивідуальному плані аспіранта, затверджуються науковим керівником, узгоджуються із завідувачем кафедри, на якій практикуватиметься аспірант.

4. Керівництво практикою

4.1. Керівником педагогічної практики (відповідальним куратором) призначається досвідчений науково-педагогічний працівник профільної кафедри ОДАУ/ОНУ.

4.2. Загальне керівництво практикою покладесться на завідувача кафедри ОДАУ/ОНУ.

5. Зміст педагогічної практики

Педагогічна практика аспірантів передбачає такі види діяльності:

- 5.1. Знайомство з організацією навчально-виховного процесу в ОДАУ/ОНУ.
- 5.2. Вивчення досвіду викладання провідних викладачів університету під час відвідування занять із різних спеціальних дисциплін.
- 5.3. Розробка змісту навчальних занять, методична робота.
- 5.4. Самостійне проведення різних видів навчальних занять, самоаналіз.
- 5.5. Участь в оцінюванні якості різних видів роботи студентів.
- 5.6. Індивідуальна робота зі студентами, консультування, керівництво науковими студентськими дослідженнями.

6. Звітна документація

6.1. Після завершення педагогічної практики аспірант подає до науково-організаційного відділу СГІ – НЦНС:

- щоденник проходження педагогічної практики;
- загальний звіт про проходження практики (Додаток 1);
- відзив відповідального куратора про проходження практики;
- конспекти підготовлених і проведених лекцій, методичні розробки та інші матеріали проведених семінарських, практичних занять тощо.

5.2. Звіт про проходження практики та витяг з протоколу засідання кафедри про його затвердження подаються до науково-організаційного відділу СГІ – НЦНС, зберігаються в особовій справі аспіранта і враховуються при атестації.

7. Права та обов'язки аспіранта

При проходженні педагогічної практики:

7.1. Аспірант спільно з відповідальним куратором складає план–графік проходження педагогічної практики.

7.2. Має право з усіх питань проходження педагогічної практики звертатись до відповідального куратора або/та завідувача кафедри, вносити пропозиції з удосконалення процесу практики.

7.3. За попередньою домовленістю може відвідувати заняття викладачів ОДАУ/ОНУ з метою вивчення методики викладання навчальних дисциплін та ознайомлення з передовим педагогічним досвідом.

7.4. Аспірант самостійно виконує всі види робіт, передбачені програмою педагогічної практики, ретельно готується до кожного заняття.

7.5. Аспірант у своїй роботі керується правилами внутрішнього розпорядку ОДАУ, розпорядженнями ректорату та керівника практики. У разі невиконання вимог, що ставляться до аспіранта-практиканта, йому може бути заборонено подальше проходження практики.

7.6. Аспірант, якого відсторонили від проходження педагогічної практики або практика якого оцінена незадовільно, вважається таким, що не виконав індивідуальний план роботи аспіранта і підлягає відрахуванню з аспірантури.

7.7. У десятиденний термін після завершення педагогічної практики аспірант подає належним чином оформлену звітну документацію на кафедру для обговорення й затвердження. Після цього документація разом із витягом із засідання кафедри подається до науково-організаційного відділу СГІ – НЦНС.

8. Права та обов'язки відповідального куратора

Під час здійснення керівництва педагогічною практикою аспіранта відповідальний куратор:

8.1. Надає аспіранту методичну допомогу у плануванні та організації навчального процесу під час педагогічної практики.

8.2. Обирає дисципліни, навчальні групи для проходження педагогічної практики.

8.3. Контролює педагогічну практику аспіранта, відвідує заняття та інші його роботи зі студентами, приймає заходи щодо усунення виявлених недоліків в організації практики.

8.4. Надає допомогу організаційного та методичного характеру з навчальної взаємодії аспіранта зі студентами, з підготовки практикантом календарного графіку проходження практики, звіту з педагогічної практики аспіранта.

8.5. Бере участь у настановному інструктажі (перед початком практики).

8.6. У випадку порушення практикантом дисципліни, нехтування своїми обов'язками, а також виникненні конфліктних ситуацій повідомляє про це письмово завідувачу кафедри.

8.7. Готує відгук про проходження педагогічної практики аспірантом.

8.8. Проводить підсумкове контрольне випробування – залік.

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора СГІ – НЦНС
з наукової роботи

Файт В.І.

Вчений секретар СГІ – НЦНС

Пушкаренко О.Я.